

LANGILEON HIZKUNTZA ESKUBIDEAK

aipatzen dituzten zenbait punturen bilduma

Plan osoa irakurri daiteke [hemen](#)

HELBURUAK

Hizkuntza batean lan egitea hizkuntza horren erabilera eta normalizazioa ziurtatzeko bermerik onena denez (barneko harremanetan nahiz kanpokoetan), plangintzaldi honetako beste helburu bat da baldintza aproposak dituzten zerbitzu edo unitate guztietan euskara lan-hizkuntza bilakatzea.

1.7. Ekitaldi publikoak, jardunaldiak...

a) Plangintzaldiko lehendabiziko urtetik, bai Osakidetzak bai haren barruko zerbitzu-erakunde guztiek euskararen presentzia ziurtatu behar dute ekitaldi, jardunaldi, kongresu, hitzaldi, mahai-inguru, aurkezpen, prentsaurreko eta abarren deialdi eta programetan, baita ekitaldi horietako hasiera eta amaierako agurretan, sarreretan, laburpenetan, ikusizko aurkezpenetan eta banatu beharreko dokumentazioan ere. Horretarako, baina, beharrezko neurriak jarri behar dituzte abian.

b) Aipatutako ekitaldietako edukietan ere euskararen erabilera bermatzen eta handiagotzen joan beharko da pixkanaka. Eta bi kasu zehatzetan, ekitaldi edo jardunaldiko eduki guztien %10 gutxienez euskaraz aurkeztu eta azaldu beharko dira plangintzaldiko lehenengo urtetik aurrera. Honako bi kasuok dira:

b.1) Ekitaldiko hartzaile gehientsuenak Euskara Planean 1. lehentasun espezifikoak duten zerbitzu edo unitateetako langileak direnean, hala nola harrerak eta onarpenak, haur eta gazteak artatzeko unitateak, larrialdiak, medikuntza orokorra, erizaintza orokorra, etab. (ikusi HIZKUNTZA-ESKAKIZUNAK, LEHENTASUNAK ETA DERRIGORTASUN-DATAK kapitulua).

b.2) Ekitaldia antolatzen duen zerbitzu-erakundearen jardun-eremu geografikoak %40tik gorako elebidunen portzentajea duenean.

3.1. Lan-esparruko hizkuntza-paisaia

a) Bai segurtasunari buruzko errotuluak (larrialdietako irteerak, ebakuazio-planoak, su-itzalgailuak...), bai lan-osasunari edo ingurumenari lotutakoak, bi hizkuntza ofizialetan idatziko dira beti. Errotulazio horretan hizkuntzen kokapenaren eta beraien tipografiaren gaineko irizpideak bete beharko dira, betiere Osakidetzak onetsitako terminologia eta zehaztutako kalitate eta estilo irizpideak errespetatuz (ikusi 4.4 atala, "Corpusaren kalitatea eta itzulpen-politika", HIZKUNTZA-KUDEAKETA kapituluan).

b) Makina eta ekipamenduetako idazkunak eta funtzionamendu-mezuak ere (inprimagailu eta fotokopiagailuetakoak, kafe eta janari makinetakoak edo osasun-asistentziako tresnetakoak) euskaraz eta gaztelaniaz irakurri behar dira. Erakundearen ardura izango da irizpide hau betearaztea, ekipamendua erosi edo alokatzerakoan (ikusi 2.7 atala, "Kontrataturako zerbitzu eta erositako produktuen gaineko hizkuntza-irizpideak", KANPO-HARREMANAK kapituluan).

c) Zerbitzu edo unitate bakoitzak dagozkion neurriak finkatuko ditu, lan-esparruko errotulazio eta karteletan (errotulu, etiketa, artxibo, karpeta eta abarretan) euskararen presentzia pixkanaka bermatzen joateko. Neurri horiek euskararen erabilera normalizatzeko programa espezifikoetan jasoko dira (ikusi 4.1.2 atala, "Lidergoa, estrategia eta zeharkakotasuna", HIZKUNTZA-KUDEAKETA kapituluan).

3.2.1. Langileekiko harremanak

a) Osakidetzan euskararen erabilera normalizatzeko 67/2003 Dekretuko 15. artikuluan zehazten denez, Erakundeak bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatu behar du bere enplegatuekiko harremanetan. Hortaz, zerbitzu-erakunde guztiek beharrezko neurriak aplikatuko dituzte langileekin harreman zuzen eta etengabea duten unitateetan (batez ere zuzendaritzetan, pertsonal departamentuan, informatikan, kudeaketa ekonomikoan, lan-osasunean, irakaskuntza-prestakuntzan eta komunikazioan) hizkuntza-eskubideak sistematikoki errespetatu daitezkeen.

a.1) Ahozko harremani dagokienez, goian aipaturiko zerbitzuetan euskarazko eta gaztelaniazko arreta bermatuko zaie langileei, aurrez aurre nahiz telefonoz. Horretarako, paziente eta erabiltzaileekin ahozko harremanetan bete beharreko irizpideei lotuko zaie beti (ikusi irizpideok KANPO-HARREMANAK kapituluko 2.1.1 atalean).

a.2) Idatzizko harremani dagokienez, bi hizkuntza ofizialetan idatziko dira bai langileen administrazioari lotutako dokumentazioa (eskabide-inprimakiak, lan-kontratuak, izendapenak, administrazio-ebazpenak, nominak...), bai langileei zuzendutako informazio eta komunikazioak (iragarkiak, zirkularrak, gutunak, mezu elektronikoro korrak, deialdiak, hala nola prestakuntza, lan-osasun edo larrialdi-egoeren gaineko dokumentazioa). Agiri horiek idaztean HIZKUNTZA-KUDEAKETA kapituluko 4.4.1 ataleko irizpideak bete beharko dira (ikusi "4.4.1 Idatzizko komunikazioetako kalitate-irizpideak").

b) Langileek aurkeztutako eskabide edo erreklamazioei eman beharreko erantzunetan soilik erabili ahalko da hizkuntza ofizial bakarra. Holakoetan, langileak bere idazkian erabilitako hizkuntzan idatziko da erantzuna.

3.3.1. Etengabeko prestakuntza korporatiboa

67/2003 Dekretuaren 15.2 artikuluan xedatutakoa betetzeko asmotan, Osakidetzako langileen etengabeko prestakuntzan euskararen erabilera areagotu egingo da apurka-apurka.

a) Etengabeko prestakuntza-eskaintza korporatiboan euskarazko ikastarokopuruak Osakidetzako langile elebidunen portzentajearen parera heldu beharko du arian-arian. Plangintzaldiko hirugarren urterako, gutxienez portzentaje horren erdia eskaini beharko da euskaraz.

3.3.2. Zerbitzu-erakundeek antolatutako prestakuntza espezifikoa

a) Zerbitzu-erakundeek antolatutako prestakuntza espezifikotan (tailerrak, ikastaroak, saio klinikoak...), euskarazko prestakuntza-saioen kopuruak zerbitzu-erakundeko langile elebidunen portzentajearen parera heldu beharko du arian-arian.

3.5. Baliabide informatikoak

a) Osakidetzak programa bat osatu eta garatuko du, osasun-laguntzan eta administrazio arloan erabiltzen diren aplikazio informatiko korporatiboetan euskara sartzeko xedez. Egitasmoa diseinatzean, lehenetsuna eman behar zaie paziente eta erabiltzaileekiko harremanei lotutako alderdiei, hala nola erabiltzaileentzako dokumentazioa sortzen duten aplikazioei, pazienteekiko harremanetan profesionalek erabiltzen dituzten datu-base eta galdetegiei...

b) Euskarazko ofimatika-programei dagokienez, zerbitzu-erakundeen eginkizuna izango da langile elebidunei programa horiek instalatu eta erabiltzeko aukera jakinaraztea. Horrekin batera, erakundeek langileak motibatu behar dituzte euskarazko ofimatika-programak baliatzeko, baita horretarako behar duten prestakuntza eman ere. Prestakuntza-mota hau etengabeko prestakuntza korporatiboaren barruan eskainiko da (ikusi kapitulu honetako 3.3.1 atala).

c) Osakidetzako zerbitzu-erakundeek euskaraz lan egiten laguntzen duten bestelako tresna informatikoak ere eskuratuko dizkiete euren enplegatu elebidunei (zuzentzaile ortografikoak, hiztegi elektronikoak, sareko gramatikak, etab.)

3.6.1. Lan-hizkuntza

a) Zerbitzu edo unitate bakoitzeko euskararen erabilera-programan (ikusi 4.1.2 atala, "Lidergoa, estrategia eta zeharkakotasuna", HIZKUNTZA-KUDEAKETA kapituluan), zerbitzu edo unitate horretako lan-hizkuntza adieraziko da espresuki. Horrela, bai programa horiek diseinatzean, bai ondorengo berrikuspenetan, aztertu egin beharko da euskara unitateko lan-hizkuntza izateko aukera.

b) Zerbitzu-erakundeek arreta berezia jarriko dute eta behar diren neurriak abiaraziko dituzte plangintzaldi honetan ahalik eta lehenetsunezko unitate gehienetan (batez ere 1. lehenetsun espezifikoak duten horietan) euskara lan-hizkuntza izan dadin.

c) Euskara zerbitzu edo unitate bateko lan-hizkuntza izango dela ebatziz gero, zerbitzu-erakundeak euskarazko lan hori zehaztuko eta bermatuko duen protokoloa jarriko du abian, bi helbururekin: bata, unitate horretako langileek euren zereginak bikoiztu behar ez izatea, eta bestea, euskaraz eta gaztelaniaz lan egiten duten unitateen arteko koordinazio eta komunikazio arazoak nola konpondu aurreikustea.

3.6.2. Hizkuntza ofizialen erabilera bileretan

a) Euskara ohiko lan eta komunikazio hizkuntza duten zerbitzu, unitate, lantalde edo batzordeek euskaraz egingo dituzte beti lan-bilerak.

b) Euskarazko komunikazioa bermatu ezin izango den bileretan, bi maila bereizi beharko dira:

b.1) Zerbitzu edo unitate bateko langileen ohiko lan-bilerak, baita zenbait zerbitzuren artekoak, batzordeak edo gai zehatzei buruzko jarraipen-bilerak ere, gaztelaniaz egingo dira. Hala ere, bilera-deiak, bileran aztertu beharreko agiriak eta aktak idatzi behar dituzten enplegatuek euskaraz baldin badakite, ahalegina egingo da dokumentu horiek ele bietan idatz daitezen, itzulpenen erantzukizuna duten langileak eginkizun horretan sartu barik.

b.2) Bilera orokorrak gaztelaniaz izango dira nagusiki, baina hasierako sarrera eta azken laburpena gutxienez euskaraz egingo dira. Deiak, erabilitako idatzizko eta ikus-entzunezko materialak, aktak eta dokumentu nagusiak bi hizkuntza ofizialetan idatziko dira.

3.6.3. Langileen arteko harremanetan euskararen erabilera bultzatzeko egitasmoak

a) Zerbitzu-erakundeek egoki deritzeten egitasmo edo jarduerak antolatuko dituzte, hizkuntza-ohiturak aldatzeari eta langileen arteko harreman informaletan euskararen erabilera sustatzeari begira (Mintzalagun, Kafea euskaraz...).